

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	---

Progresul în Biserică.

S'ar părea că Biserica, spre deosebire de orice altă instituție care trăește pe pământ, este sortită să rămână în afară de orice influență a progresului. Că în timp ce totul merge înainte spre un țel bun sau rău, instituția noastră singură e condamnată a sta mereu pe loc înfruntând toate legile acestui progres. De fapt nu e tocmai așa.

Ca instituție dumnezească, grijind să pregătească pentru oameni, deci aici pe pământ, mântuirea lor sufletească, desigur Biserica nu se abate un moment dela doctrina ei. Sub acest raport, *subiectiv*, nici nu se poate vorbi de un progres în Biserică. (Ea este desăvârșită ca și Intemeietorul său). Dar problema se pune pentru Biserică privindu-o ca instituție lucrând în societate, deci socială; ca metode, ca realizări, în sfârșit ca o contribuție palpabilă la progresul general uman.

Formula Apostolului Pavel tuturor de toate *m'am făcut ca pe toți să dobândesc* presupunând o metodă clasică reese că observarea ei strictă stă în nota tuturor timpurilor. Urmată cu strictețe, ea dă Bisericii păstoriți tot așa de ideali ca și păstorii ce urmează să o aplice. Om cu om, Biserica va cuceri marea masă a societății omenești, pe care o va modela apoi conform cu năzuințele ei ideale. Nici nu se poate spune că Biserica n'a realizat în viața societății omenești în general, ca și în cea a popoarelor în special, mari și simțitoare îmbunătățiri. Nu le vom enumera aici. Dar nu e mai puțin adevărat că Biserica stă astăzi în fața unor probleme, interne chiar, ce par să o prezinte dacă nu neputincioasă, în orice caz lipsită de atitudine sau cu atitudine șovăitoare. Biserica noastră mai ales. Să o luăm pe îndelete.

Mulțimea de înfăptuiri trumoase și utile, Biserica noastră creștină, le-a realizat prin entuziasmul fiilor ei. Fie direct ca biserică, fie încadrându-se în puzderia de societăți răsărite din solul mănăs al creștinismului, membrii Bisericii caută să dea societății omenești maximum de bine moral și sufleteșc. Intotdeauna societățile și asociațiile acestea, unde se lucra în aparență mai în larg ca în Biserică, au dezvoltat o activitate binevăzută și binecuvântată de Biserică. Dar, totdeauna ele au și menținut legătura cu Biserica!

Fenomenul nou al „Oștii Domnului”, indiferent că membrii ei s'ar numi *trifști* sau nu, e de o semnificație deosebită. Oastea Domnului nu este propriu zis o asociație. Nu urmărește scopuri străine. Membrii ei, urmărind aceea ce trebuie să caute oricare membru al Bisericii lui Hristos, mântuirea trupească și sufletească, se separă vădit unii de alții. Ostașul consacrat se pretinde altfel decât cel neconsacrat, deși formula de consacrare nu există. Asociațiile și societățile creștine lucrează pentru îndreptarea, pentru ajutorarea întregii societăți, ostașii lucrează pentru ei numai; pentru ei se roagă, pentru ei adună bani*). Fenomenul acesta ciudat nu este răzleț, el pare să răspundă unei lipse de pastorație conștrincioasă. Dar mai este ceva. Fenomenul acesta răspunde unui progres rău înțeles și greșit îndrumat, sau neîndrumat de fel.

Poporul nostru are o mentalitate a lui, o spiritualitate să zicem așa. Cu această spiritualitate inconștientă, sau mai corect nedefinită ol a trăit secolii de-arândul. Nimeni și nimic n'a venit să-l turbure sau să-i dea sugestii și preocupări sufletești superioare. Vremurile noi îl atrag însă în orbita lor de mișcare. Viața patriarhală (în înțelesul comun), s'a isprăvit cu ea. In cele sufletești poporul caută și el o linie de precizie,

*) Intr'o comună din eparhia noastră au pretins introducerea unui tas al lor.

o orientare. Cine să i-o dea? În cine are poporul mai multă încredere? Semenul său, *ostașul Domnului* îi arată formula simplă, ușoară pe care el o acceptă cu bucurie, mândru că este și el ceva, că a eșit din comun, din anonim.

Fenomenul *Oștii Domnului* care s'a născut la noi ca un cântec popular, este un semn de progres în Biserică. Trebuie să i se răspundă însă cu multă grijă, cu multă chibzuință. Dela acest răspuns, delatitudinea Bisericii depinde că mișcarea va fi în folosul sau în paguba Bisericii...

Și fiindcă la școală nu s'au învățat prea multe, iar pentru unii dintre noi e mult de când am terminat școala, ce ar fi dacă ne-am întruni să mai stăm de vorbă, discutând ce ar fi de făcut în astfel de împrejurări și în altele similare? Nu ar fi oare aceasta tot în nota unui progres pe care îl dorim și în Biserică?!

Vizitațiunea canonică în Lescovița.

„Pentru omul de Stat, la noi, biserica nu este numai un factor determinant al disciplinei morale, supremul temeiu deci al ordinii cetățenești, ci și un hotărâtor criteriu de naționalitate“.

Oct. Goga.

Acest mare adevăr, cred că nici unde în Țară nu se poate măsura la actualitate ca în comuna Lescovița, vizitată de Prea Sfințitul Episcop în 2 Septembrie.

Comuna Lescovița, cu cei 1120 de locuitori, este icoana fidelă, pentru vremurile noastre ce a putut fi stăpânirea ierarhică străină, după tragedia ortodoxă românească delatitudinea 1700, pentru noi Români. Deși comuna își află originea prin secolul al XIII-lea (mai precis se amintește de ea, în anii 1335 și 1362 adevărat o dată când Sârbii nu erau în stânga Dunării și măcar că istoricește e dovedit că a primit abea în sec. al XVIII 11—12 familii sârbi, astăzi fiind sub ierarhie sârbească este pe cale a se desnaționaliza. Dar aici este un fenomen specific al desnaționalizării cunoscute de istorie. „*Sârbul*“ din Lescovița, anume *Vasile Băiaș* spune că e sârb după „lege“, dar recunoaște că nu se știe ruga în limba „legii“ sale. Locuitorii acestei comune, mai toți cu nume curat românești ca: Almăjan, Băiaș, Cocariu, Cladovan, Olariu, Subțire, Roșca etc. au rezistat sârbizării numelui de familie, dar au primit nume de botez sârb ca: *Bojidar Almăjan, Lefosava Cocariu, Dușan Cladovan* etc.

Iată cum s'a diformat o entitate românească, căreia i s'a imprimat un timbru specific, unic, dar străin, înstrăinându-o de origine.

O carte, care va apare în curând, va lămuri detaliat rușinea și tragedia din Lescovița.

*

Vizita Prea Sfințitului Episcop aici — la 10 zile delareactivarea comunei bisericești ortodoxe române, întreruptă acum 73 ani — este un moment istoric, și mai presus de toate o afirmare românească fără precedent în Clisura Dunării și pe Valea Nergănutului. Această vale, deși politicește și administrativ făcea parte din teritoriul național, era considerată ca supusă protectoratului străin: *Belgradului*. Cea mai mică afirmare românească, începând îndeosebi cu Lescovița, până spre Liubcova, era apostrofată, ba de multe ori sancționată cu represalii diplomatice.

Fantoma acestui protectorat trebuia să se dărâme odată. Dacă politicienii o tolerau, fără ca să știe precis, în schimbul cărui beneficiu, Biserica ocrotitoare a patrimoniului nostru sfânt, nu-l mai putea tolera.

Aici consistă însemnătatea istorică a vizitei Prea Sfințitului în Clisură și Valea Nergănutului. *Deși trebuie să spunem că și acum s'au încercat artificii, — cu ajutorul cozilor de topor politicieniste — totuși adevărul nu s'a mai putut ascunde.*

*

În 2 Septembrie, o dimineață rumenie de toamnă, Prea Sfințitul însoțit de Prea Onor. Domn *R. G. Ancușă* și Dl Inspector General al învățământului *Sabin Evuțian* — două figuri cari au trecut de mult în istoria desrobirii Clisurii — sosește la Lescovița. La podul din marginea satului, Primarul comunei urează bun sosît, arătând în scurte cuvinte istoricul comunei.

Șeful Echipei Regale, studentul *M. M. Bizerea* din partea Echipei regale salută în cuvinte frumoase.

Se formează un pitoresc și imens cortegiu cu participarea preoților: *Iosif Râta* (Vrani*) *Aurel G. Mihailovici* (Sasca-rom). *Gh. Simeon și Iancu Berlogea* (Răcăjdia) *Gh. Tutunariu* (din Năidaș) *Gh. Simu* (Petrița).

În piața satului este aranjată o tribună frumos împodobită în fața pavilionului străjeresc. Aici dă raportul preotul *Traian Constantin*, organizatorul comunei bisericești ort. rom., încadrat de octogenarul preot *Petru Munteanu* din Năidaș și *Tr. Simu* din Ciuchici.

Nu se putea nici de data aceasta, măcar că programul era stabilit de comun acord, ca neprietenii, cu „sârbii“ *Dimitrie Nistor, Jiva Cladovan, Vasile Băiaș* etc. să nu facă notă de intoleranță, încercând prin aceasta să întunece bucuria românilor.

A urmat sfințirea pavilionului străjeresc.

*) Catihetul din anul trecut al comunei.

A fost un impresionant moment istoric. Prea Sfințitul, a ținut să officieze întreaga slujbă din „Molitvelnicul” (tipărit la 1849 la Buda) cu litere chirilice în românește, molitvelnic care și astăzi se mai folosește în majoritatea bisericilor ort. rom. din Eparhie și Mitropolie. Acest Molitvelnic împreună cu un Octoich și Catavasier au fost la preotul Nicolae Stoicevici (buflanul Stoichescu) care la 1864 a falsificat datele recensământului pentru o bucată de pâine și a contribuit la starea actuală. Molitvelnicul l-a prezentat Prea Sfințitului preotul Tr. Constantin, care l-a aflat la cantorul sârbesc Dimitrie Nistor.

Ceremonia ridicării pavilionului străjeresc a fost deasemeni impresionantă. A produs defecțiune faptul că în ajun la proba generală erau 147 străjери, până când la ceremonie însăși au participat 72 străjери. Restul au fost opriți de părinții: Olariu, Rusovan, Subțire, Ilia etc., să participe.

În ceremonialul ridicării pavilionului figurează obligator și „textul biblic”.

Prea Sfințitul a folosit ocaziunea și a cetit pilda „fiului rătăcit”.

Cuvântarea Prea Sfințitului Episcop a fost categorică și fără nici un echivoc.

„Nu molestăm în drepturi pe nimeni. Nu dorim să facem opresiunea expresiunii vreunui cult, avem însă datoria ca acolo unde vitregia vremurilor a lăsat încă vreme, pe acelea să le ștergem pentru memoria celor 800.000 de eroi cari au sângerat.

Predica Prea Sfințitului a impresionat mult, pentru că este cel dintâiu cuvânt venit din gura unei personalități cu mare răspundere, care delimitează precis și categoric restul de fantome și stimulează un început, care la un moment dat era să prăbușească pe alocuri.

Clipele istorice din 1 și 2 Septembrie formează pentru Clisură și Valea Nergănelui deschiderea unei epoci de eliberare de sub jugul care apasă de aproape un veac dovedindu-se cu prisosință că: *Biserica la noi este și un important factor național.*

Correspondent.

Panegiricul

rostit de protopopul Virgil Musta la groapa doamnei Otilia Dr Corneanu.

Prea Sfințite Stăpâne, Stimați ascultători,

Văzând acest sicriu, că ce cuprinde și ce zace în el și decâte ori vedem scene de felul acesta, pare că fără voe se furișează în gândirea noastră, concepția marelui gânditor Emi-

nescu că: „a fi este o nebunie și tristă și goală; urechea te minte și ochiul te înșală, și nu știi gândirea-mi în ce s'o strâng, să râd ca nebunii sau să plâng; Moartea ta, de ce fu să fie? Tu chip zâmbitor, trăit-ai anume ca astfel să mori?”.

Căci în puterea nopții a zilei de Joi, în ceasurile când luna cu frunsețea și strălucirea ei nocturnă căuta să se furișeze și să se ascundă pe bolta cerului, împodobit cu luminițele albe de stele, se stânge candela vieții pământești a ființei alese: Otilia Dr Corneanu. În ceasurile când paserile dormiau liniștite în crângurile brazilor și a arborilor și când petalele florilor licăreau în puterea nopții, în grădina din mijlocul căreia iubita și stimata Tica le privea cu atâta dulceață din foisorul croit anume, ca puterea naturii să-i redeie trupului obosit vigoarea cuvenită, zic în aceste ceasuri de solemnă tăcere a grădinei, trupul obosit al Ticăi, veghiat cu lacrimile de durere ale soțului ei Dr Cornel Corneanu și veghiat cu o lumânare aprinsă menită să-i lumineze cărările noii vieți, se prăbușește și cade în somnul vecinicii.

Dar față de această răzleață concepție omească a lui Eminescu, dură și fără înțelepciunea cuvenită a rostului vieții, aruncată numai așa pe valurile ei, vine Divinitatea și prin graiul apostolului Petru zice:

„Că toată mărirea oamenilor este ca floarea ierbii.

Iarba se usucă și floarea se scutură”.

Și vine și fozofia colectivității omenești cu sentința ei aspră, că omul trebuie să se supună destinului.

Aceasta ne face să privim resemnați tragediile de felul acesta, care se desfășură pentru și între oameni.

Ingerul morții vestește triumfător noua victimă și această veste tristă a îndurerat pe toți, care au auzit-o, căci s'a stins aceea care mai avea dreptul la viață.

Prea aspră încercare și prea crudă lovitură a ananțat ingerul morții! Dar în fața acestui destin vine înțeleptul Sirach și ne zice „că mai bună este moartea decât o boală grea continuă” și deci nu ne rămâne decât să se înnece durerea în izvorul de lacrimi ce se văd în ochii tuturor.

Născută și crescută răposata în Domnul într'o casă dascălească în Rășinariii lui Șaguna, plină de credință ortodoxă, cinste, corectudine și românism, își plămădește cultura intelectuală și sufletească la vatra de lumină a școlii cu bun renume al Astreii din Sibiu.

Astfel înzestrată se așează acum 26 ani Otilia, atunci Frățilă, în orașul nostru.

Zestrea ce îi împodobește mintea și sufletul, face să fie respectată și stimată de toți, cu care venia în contact.

Aceste calități nobile și bine destinate, i-au asigurat în totdeauna și la toate împrejurările locul bine fixat în viața socială și publică.

Ajunsă a duce o aleasă viață conjugală, este complet pătrunsă de condițiile nobile ale acestei vieți: *iubire și credincioșie*.

Pe lângă aceste frumoase virtuți, firul de țesătură al zilelor ei a fost *credința în Dumnezeu*.

Aceasta a dovedit-o și cu ultimul cuvânt rostit conștient alaltăeri soțului ei, când acesta desnădăjduit a întreat-o: Tico dragă, cui și cum mă lași? Ea i-a răspuns respicat cu cuvintele lui Coșbuc: „Și'n gândul tău tu tot ce-ți pui, e numai vis, căci *Dumnezeu te poartă în voia Lui*.”

Și așa fiind — tu — cel singur rămas din această viață conjugală, în ceasul acesta când ți s'a spulberat ori ce nădejde și când inima ți se topește în focul durerii, cum zice blândul Iov, nu poți avea altă mângâiere, nu poți avea altă credință, decât cea cuprinsă în cuvintele lui Osea: „Că Dumnezeu cel ce a stășiat, El va vindeca; Dumnezeu cel ce a lovit, El va tămădui rana; „căci așa este scris în cartea sorții, „dela întâiul leagăn până la morminte, să treacă lutul prin durerea morții, iar sufletul să meargă înainte”. (Cerna).

Noi, cei rămași, drept învățătură pentru viață, să rugăm pe Domnul cu cuvintele psalmistului: „Invață-ne că trebuie să murim, ca astfel să dobândim o inimă înțeleaptă”, care să ne facă mai buni, mai blânzi, mai îngăduitori și mai iubitori unul față de altul și așa să ne găsească ceasul, când va trebui să plecăm și noi pe plaiurile vecinicii din împărăția lui Dumnezeu.

Înainte de a pune gila pământului pe trupul Tău, dragă Tico, am misiunea să depun la căpătâiul Tău cuvintele: la revedere. — Amin.

Echipa Monografică

a Institutului S. cial Banat-Crișana din Timișoara la Pojeșenad-jos. — P. S. Sa Episcopul Vasile binecuvintează și încheie personal lucrările Echipii într'o atmosferă sărbătorească.

Institutul Social Banat-Crișana din Timișoara, credincios principiilor și comandamentelor sociale și naționale ce i-au dat ființă, a ținut și'n vara aceasta ca și'n cea trecută, să-și scoată plugul științei și a-l învățaturii edificatoare de suflete la sate, ca să tragă cu el brazde cât mai adânci în ogorul neglijat al sufletului românesc, desțelenindu-l și plivindu-l de buruienile ce l-au năpădit în cele aproape două decenii de nechibzuită conducere

și de crunta nepăsare, fără să mai amintim de rănile bimilenarei robii, cari încă nu s'au cicatrizat pe deplin.

Dar, ceasul redeșteptării a sunat. Conștiința națională narcotizată de formulele iudeo-comuniste și crunt izbită de curente subversive iridente-revizioniste începe să reacționeze puternic, sub imperiul spiritului național și creștin renăscut, ce țâșnește asemenea izvorului de munte din străfundurile instinctuale ale acestui neam, tiranizat și martirizat încă dela pășirea sa pe arena istoriei.

Spiritul nou, ce suferă încă durerile nașterii, se manifestă prin cultul muncii constructive, prin grija ce o poartă față de tot ce este simțire și cuget românesc și creștinesc, prin respectul moralei creștine, și prin dragostea față de tradițiile și față de toate comorile spirituale și morale ale acestui neam. Prin prisma acestor fugare considerații trebuie privită munca desfășurată în mijlocul țărânimii noastre iubite, de către echipele monografice, puse sub înaltă oblăduire regală, și bucurându-se de sprijinul marilor vizionari și arhitecți ai României renăscute.

O mână de oameni, trecuți prin filierea celor mai înalte școli și institute de cultură, cu inima înflăcărată de dragoste față de opinca din care au ieșit, cu multe sacrificii și înfruntând multe greutăți, au coborât părăsind confortul și viața comodă de oraș, la frații lor rămași la coarnele plugului, în satele în cari ei înșiși au văzut prima rază de lumină și au primit prima mângâiere și desmierdare de mamă, și și-au tors firul copilăriei îmbălsămată de farmec și de scumpe amintiri, pentru a duce acolo, în satele noastre, în acele minunate cuiburi de autentic și nealterat românism — învăluite de voalul întunerecului și al neștiinței, și roase de boale și sărăcie — învățătură sănătoasă românească și creștinească, balsam alinător de boale, sănătate morală, suflet nou, înviore economică și o mai accentuată trezie și mândrie națională; — în vreme ce alții, colegii lor de profesiune ieșiți din același mediu rustic, făcuți din același aluat și copti în același coptor al suferinții, atât de repede uitate, au luat calea odihnei, a vilegiaturii și a atâtor plăceri și distracții, ce cu exuberantă dărnicie le-o îmbie, vara, pământul românesc, cu minunatele lui podoabe.

Dacă toți intelectuali noștri ieșiți din opincă ar coborî de mai multe ori în mijlocul satelor noastre românești, nu pentru o oră sau două, ci pentru câteva săptămâni, și nu pentru a cerși voturi și a face demagogie și politică desmățată, adeseori potrivnică intereselor noastre naționale, ci pentru a restitui sub o altă formă, culturală, morală și samaritană, ceea ce au primit; pentru a deșerta comorile sufletului și ale minții lor cultivate cu banul greu câștigat, dând posibilitate și ocaziune celor ce n'au avut fericirea și posibilitatea să iasă din besna satului să se înfrupte câteva săptămâni din fagurele în cari ei, ce-i drept cu multă trudă, au depus nectarul și dulceața învățăturilor, ce bine ar fi pentru aceste sate.

Este un deliciu și o adevărată fericire să vezi cum de pildă medici, cu strălucite studii în țară și străinătate muncesc din noapte până în noapte în câte-o mizeră casă țărănească, improvizată în dispensar, străduindu-se din tot sufletul lor mare să pună la contribuție ultima picătură de energie și știință, pentru salvarea trupului istovit de muncă și sărăcie și ros de caria atâtor boale a fraților lor, în satele în cari medicul, onoare rarilor excepțiuni, de circumscripție apare meteoric, și atunci numai pentru încasarea subvențiilor și diurnelor dela Primăria comunei respective.

Nu mai puțin reconfortant și înălțător este gestul celor câteva doamne și domnișoare din înaltă societate românească dela oraș, de a cobori și ele, unele alături de soții lor, fie aceștia medici, avocați, profesori, judecători etc. din blockhausurile orașelor în colibele sărăcăcioase și puțin igienice ale satelor, dând surorilor lor, țăranecelor noastre, prin sfaturi practice minunate exemple de felul în care trebuie crescuți și îngrijiți copiii, viitorul acestui neam, în această țară cu o mortalitate infantilă îngrozitor de mare, de modul cum să fie condusă și îngrijită gospodăria casnică, cum să se prepare mâncările, cum să se respecte igiena corporală și cea a casei cu tot ce-i aparține acesteia, și toate acestea pentru a asigura neamului vitalitatea și robustețea de care are nevoie în lupta grea a vieții.

Relevând marea importanță a lucrărilor monografice prestate de Echipele regale studențești, dl D. Gusti, fost ministru, animatorul și directorul lor, scrie următoarele: „Opera uriașă de transformare a satelor care a întârziat destul de mult, cere sacrificii enorme și eforturi imense! Sunt convins însă că, dacă există voința de a servi Națiunea, pe de-a-ntregul și cu temeinicie, nici o sfortare și niciun sacrificiu nu pot fi prea mari. Dovada ne-o dau, dealtfel admirabilele Echipe voluntare, care... s'au oferit singure, din proprie inițiativă, să muncească pentru satul românesc, și au lucrat strălucit de bine“.

„Avem doctrină, avem metodă, avem experiență, avem germele unei rennoiri totale a satului românesc“.

„Munca Echipei, deși limitată în timp și spațiu, comandă viitorul; ea ne încurajează să sperăm într-o singură voință dâră, să creze, eroic și fără întârziere, o Românie înnoită și tare“. („Sociologie românească“ An. I. Nr. 2. Febr. 1936, p. 5).

Alături de problemele sociale de-o arzătoare actualitate, în programul Institutului Social Banat-Crișana, figurează la locul de frunte și problema etnică-națională, care este așa zicând piatra unghiulară pe care se sprijină celelalte probleme de ordin social, cultural și economic.

Semnalandu-se atât în partea de Nord a Banatului cât și în cea de Sud, în Clisură, fenomenul morbid, aproape inexplicabil și de necrezut, că elementul românesc încercuit ori învecinat de comune sârbești, sub ochii indiferenți ai autorităților românești, se desnaționalizează, sârbizându-se, în urma sugestilor primite din partea d-lui Inspector General Școlar Sabin Evuțianu, bun cunoscător al acestor stări anormale, pentru ameliorarea cărora d-sa lucrează, pe teren școlar, asiduu, cu tact și prudență, Institutul a hotărât ca în vara aceasta să se poageare jos, la Dunăre, în regiunea aceea băntuită de atâtea alte nevoi și suferințe, spre a se documenta la fața locului, avizând la măsurile ce sunt a se lua pentru curmarea răului din rădăcină de deoparte, iar de altă parte spre a veni în ajutorul imediat al populației din comuna românească Pojejena-de-jos, jud. Caraș tiranizată și decimată de groaznicul baccil al sifilisului și de alte boli necruțătoare ce s'au cuibărit în corpul robust și plin de vlagă al mândrilor grăniceri de odinioară, căroro soarta le-a hotărât să rămână și pe mai departe paznici ai aceluiași hotare și ai comorilor strămoșești, deastădată însă în țara visată de moși-strămoșii lor.

Lucrările preliminare și de statistică fiind pregătite de dl avocat Ion Negru, secretarul general al Institutului, asistat de vreo câțiva studenți, încă la începutul lunii August, Echipa monografică sub conducerea distinsului și neobositului ei președinte d-l Dr. Cornel Groșoreanu, în seara zilei de 14 August a. c. a putut să-și facă apariția în Pojejena-de-jos, ai cărei locuitori, cu mic cu

mare, îmbrăcați ca de sărbătoare, în frunte cu vrednicii lor conducători: Preotul Vasile Blaj și inv.-dir. Cojocaru, în sunete de cor și fanfară, cu arcure de triumf, au făcut o caldă, entuziastă și sărbătorească primire celor ce au venit din depărtări să le aducă prinosul dragostei și al înțelepciunii lor, și să le stecoare în suflet o rază de mângâiere și de nădejde înspre mai bine.

Echipa monografică, timp de 18 zile, cât și-a desfășurat lucrările în Pojejena, a îmbrățișat cu multă căldură și competență întreaga viață a acestui sat, căutând și în marginea posibilităților dând soluții pentru aproape toate problemele ce frământă viața Românilor din această comună grănicerească, așezată într-o poziție minunată pe malul stâng al Dunării, între Baziaș și Moldova-Veche.

Monografiștii au fost repartizați pe secții, în felul următor:

I. Secția culturală: a) Problema religioasă-morală, sectele, istoricul parohiei, al bisericii, al corului și al căminului cultural au fost cercetate de Preotul Prof. Melentie Șora Timișoara, preotul Gh. Cotoșman Jimbolia, și Gh. Șepeșan abs. de teologie, a vând concursul preotului Ioan Oravițean Moldova-Nouă, special atașat pe lângă Echipă, din partea Sf. Episcopii a Caransebeșului, și a preotului local V. Blaj.

b) Partea arheologică și istorică: Dr. Ioachim Miloia și Prof. Ilie Ghenadie Timișoara; c) Problema școlară: Marius Bucătură inv. Fratelia; d) Folclor și igiena casei: Gh. Atanasiu, asistat de d-ra inv. Victoria Andrei Timișoara; e) Antropologie: Prof. Dr. Aurel Contrea Timișoara.

II. Secția politico-juridică: Avocați: Dr. Cornel Groșoreanu, Dr. Ilie Radu, Adrian Brudariu, I. Negru, Dr. I. Grozavescu, Grigorie Ion Timișoara, și Dr. T. Jivan judecător Gherla, asistați de stud. drept. Țenchea și Drăgan.

III. Secția medicală: Medici: Dr. Nic. Secoșan, interne și geneologie, Dr. Ioan Pruneș și Dr. I. Muțiu, pediatrie și puericultură, Dr. Augustin Maior și Dr. Teodor David, boli venerice, Dr. Norva Drăgan, stomatologie, asistat la dispensarul dentistic de d-na și d-l Cnap, tehnician dentistic. Domnii medici au fost asistați de d-șoarele Horia Leontina, Sofia Roman și Olga Tuzenco, surori de caritate, d-na Margareta Dr. Pruneș, inv. Maxim și stud. med. Groșoreanu.

IV. Secția economică: Nicolae Doichiță, lic. Acad. Com. asistat de stud. D. Ionescu.

V. Gospodărie practică: D-nele Dr. Secoșan, prof. Ana Percea, prof. Sofia Chișozan și inv. Cornelia Andrei.

Biroul statistic, a fost condus de d-l avocat I. Negru, asistat de d-șoarele stud. Mărioara Șora și P. Murgu.

Din simpla și rezumativa enarare a rolurilor ce le-au avut de împlinit monografiștii în Pojejena-de-jos, oricine poate deduce și constata importanța și salutara operă de reînviore socială și culturală săvârșită de aceștia, cu zel și abnegațiune, în mijlocul fraților lor din această comună.

Gh. Cotoșman.

(Urmează)

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană.**

ȘTIRI

Obolul crucii. I. P. S. Patriarh Miron a dat o Pastorală în care face apel la adunarea de fonduri pentru nevoile culturale ale Bisericii Românești. Pastorală a fost publicată și în ziarele mari, tocmai acum în ajunul *Zilei Crucii* când urmează să se colecteze obolul crucii.

Sărbătoarea cântecului românesc. Asociația Corurilor și fanfarelor române din Banat organizează în 13 și 14 Septembrie a. c. în Timișoara o serbare jubilară a cântecului românesc. Serbarea este o simbolică aniversare a celor 30 de ani dela întâia manifestație a corurilor bănățene în Arenele Române din București.

Salariile preoțești pe luna August se pot ridica la Cassa diecezană în orele oficioase. Din acest salariu s'au reținut 50 lei pentru cazul de moarte al unei membre a fondului comun.

CONCURS.

Pe baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3659 Pl. ex 1936 ddto 7 Iulie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile, socotit dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru ocuparea postului de paroh, la parohia de clasa II-a în comuna Satumic, protopresbiteratul Logojului, devenită vacantă prin moartea parohului Ioan Danciu.

Emolumente :

1. Sesiunea parohială constătătoare din 32 jugere, parte fâneațe, parte pământ arabil.
 2. Stola și birul parohial uzitat.
 3. Casa parohială cu grădină de 800 st. □.
- Să observe că, în jurul casei parohiale în total este 1600 st. □. din care teren comuna bisericească lasă în folosința preotului ales 800 st. □, iar restul de 800 st. □ rămâne în folosința bisericii.

Toate dările după venitele împreunate cu această parohie le va solvi parohul ales și va face reparările necesare mai mici la casa parohială.

Recurenții la acest post, având prealabil binecuvântarea arhierescă, își vor înainta cererile, însoțite de documentele recerute, Consiliului parohial din Satumic, prin Oficiul protopresbiterat tractual.

Recurenții se vor prezenta, cu prealabilul aviz al Oficiului protopresbiterat în sfânta biserică din Satumic în vre-o duminică sau sărbătoare, nu însă în ziua alegerii, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și în serviciul bisericesc.

Satumic, din ședința Consiliului parohial ținută la 26 Iulie 1936.

George Biberea
președinte.

Ion Boldurean
secretar.

Nr. 4913 B ex 1936.

Condițiunile de concurs de mai sus se aprobă cu aceea că plațul de pe lângă casa parohială, care în întregime a fost dotațiune preoțească și pe care parohia, și cu ocaziunea ridicării parohiei la parohie de clasă, l-a oferit în întregime pentru dotarea preotului, rămâne întreg și pe mai departe în beneficiul preotului.

Reparaturile casei parohiale privește comuna bisericească.

Caransebeș, din șed. Cons. eparhial, ținută la 22 August 1936.

Episcopul diecezan:
† Vasile

Dr Cornel Corneanu

esprimă profundele sale mulțumiri tuturor prietenilor și cunoscuților, cari au fost alături de dânsul în marea durere ce a încercat prin săvârșirea în Domnul a neuitatei sale soții

OTILIA.

În deosebi mulțumește Prea Sfințitului episcop Vasile, cucernicilor preoți, reprezentanților autorităților și așezămintelor, corurilor și societăților, pentru omagiul impresionant pe care au ținut să i-l aducă la așezarea în mormânt a rămășițelor ei pământești.

Prezidiul Comunității de avere Caransebeș.

Nr. 328/C. 1936 Dos. 19/D.

Concurs.

Comunitatea de avere, prin prezentul concurs invită tinerii silitori și merituoși descendenți ai familiilor coproprietare grănicerești, cari frecvențează o universitate, politehnică, academie, școală superioară, medie, normală ori de specialitate și doresc a obține dela instituțiunea noastră un ajutor bănesc, pentru anul școlar 1936/1937, ca până la 1 Noemvrie a. c., să-și înainteze cererile adresate Consiliului de administrație al Comunității de avere, împreună cu următoarele acte:

1. Certificat din partea Ocolului silvic, unde domiciliază părinții petentului, că este de origină grănicerească, din care comună și comunion.
2. Certificat școlar, despre rezultatele obținute în anul școlar 1935/1936.

3. Certificat, că este înscris ca student ori elev ordinar și în care an, ori clasă, pentru anul școlar 1936/1937.

4. Certificat, asupra situației materiale a părinților și a petentului.

Se atrage atenția tuturor aceluia, cari au deja înaintate asemenea cereri, că întrucât n'ar fi ajustate cu certificatele înșirate mai sus, să le prezinte și pe acestea, până la termenul fixat, căci în caz contrar, petițiilor nu li-se va putea da curs.

Caransebeș, din ședința Consiliului de administrație al Comunității de avere, ținută la 29 August 1936.

Dimitrie Sgăvêrdia
președintele Comunității de avere.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății Industria Forestieră, Mehadia S. A. sunt convocați în

Adunarea generală, ordinară

pe ziua de 21 Septembrie 1936, orele 16, în Mehadia, în localul societății cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale, designarea grefierului și a doi acționari pentru verificarea procesului-verbal.
2. Bilanțul anual, raportul Consiliului de Administrație și al Consiliului de Cenzori, Darea absolutului.
3. Alegerea Comitetului de Cenzori.
4. Propuneri în senzul Statutelor.

Consiliul de Administrație.

Comitetul școlar al Școlii Normale de Învățători „I. Popasu Caransebeș.

Nr. 68 1936—37.

Publicațiune de licitație.

Comitetul Școlii Normale de Învățători „Ioan Popasu“ din Caransebeș ține licitație prin bună învoială cu oferte închise și sigilate în conformitate cu Legea Contabilității Publice, Regulamentul Oficiului Central de Licitații și cu normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127/931, în cancelarea numitei școli, în 23 Septembrie 1936, ora 11 a. m. pentru darea în antrepriză a lucrărilor de zidărie și tâmplărie la terminarea localurilor Nr. 14—19 din etajul II al școlii, în valoare devizuală 182.007. Lei.

Pot concura ingineri arhitecți, cari deodată cu ofertele vor depune și o garanție de 5%.

Lucrarea se va aproba în 50 zile dela aprobarea licitației.

Caetul de sarcini, planul și devizul se pot vedea în toate zilele la orele 8—12 în cancelaria școlii.

Caransebeș, la 8 Septembrie 1936.

Președinte,
Gh. Repede.

Secretar,
Gh. Neamțiu.

Licitație minuendă.

Pe baza aprobării Veneratului Consiliu Eparhial Nr. 4977 E. ex. 1936 și a hotărârii consiliului parohial ort. rom. din Terova se va ține în ziua de 20 Septembrie a. c. ora 3 după masă în sala școlii primare din loc, — licitație prin oferte, pentru darca în întreprindere a lucrărilor de acoperirea bisericii cu tînchea zincată.

Prețul exclamării este 48.190 Lei.

Licitanții sunt obligați a depune în bani gata cauția de 10%.

Spese de drum sau alte cheltuieli nu se acordă.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da lucrarea celui antreprenor, în care are mai multă încredere fără considerare la rezultatul licitațiunii.

Devizul se poate vedea oricând la oficiul parohial.

Terova la 29 August 1936.

Pr. Ioan Franț
președinte.

Floria Uzum
notar.

Judecătoria rurală Teregova, secția c. f.

Nr. 1099/1936 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorii lăncu Fiat și cons. rep. prin Dr. Pavel Iiescu adv. contra următorului Ianaș Fiat dom. în Luncavița la cererea următorilor Judecătoria ordonă: Licitațiune execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din Legea LX din 1881 asupra porțiunii de 1/2-a parte din imobilele înscrise ca proprietatea următorului fără considerare la dreptul de proprietate câștigat de către Paraschiva Fiat cu Nr. 711/1936 c. f. anume: Din c. f. Luncavița Nr. casei 175 pagina Nr. 286 1/2-a parte din imobilele intravilan de 72 stp. în valoare de 100 lei, drept de moara de 1/12-a parte în valoare de 100 lei, Nr. top. 377 Papușerița gr. de 300 stp. în valoare de 120 lei, Nr. top. 255 Urzicari de 1 jug. 50 stp. în valoare de 400 lei, Nr. top. 706 Tersitura fân. cl. II de 1200 stp. în valoare de 300 lei, Nr. top. 378 Papușeri gr. de 250 stp. în valoare de 200 lei, din c. f. Luncavița pagina Nr. 1242 1/2-a parte din imobilul fără Nr. top. Carcu Șelului de 1 jug. 120 stp. în valoare de 500 lei, din c. f. Luncavița pagina Nr. 1136 1/4-a parte din imobilul Nr. top. 372 Papușerița gr. de 734 stp. în valoare de 300 lei, din c. f. Luncavița pagina Nr. 949 1/2-a parte din imobilul Nr. top. 178 Papușerița de 1 jug. în valoare de 400 lei, din c. f. Luncavița pagina Nr. 2005 5/12-a parte din imobilul Nr. top. 176 Papușerița de 650 st. în valoare de 200 lei, din c. f. Luncavița la pagina Nr. 1835 1/2 parte din imobilul Nr. top. 376 Papușerița gr. de 275 stp. în valoare de 100 lei, din c. f. Luncavița la pagina Nr. 1834 1/2-a parte din imobilul Nr. top. 376 Papușerița gr. de 275 stp. în valoare de 100 lei, pentru încasarea creanței de 300 lei capital spese de proces și de executare de 4422 lei, fixate până acum spese de 310 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune precum și pentru încasarea creanței de 50.000 lei capital și accesorii a lui Ianaș Fiat și Eva Fiat născ. Raescu din Luncavița declarați de aderenți.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **16 Septembrie 1936 ora 9 în casa comunală a comunei Luncavița.**

În baza art. 150 Legea LX din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul de strigare (art. 26 XLI. 1908.)

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori să predea aceluiași delegat chitanță de depozitare judecătorească prealabilă a garanției: și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 Legea LX din 1881, și art. 21 XLI 1908).

Data în Teregova la 2 luna Iulie anul 1936.

ss. **I. O. Bubeneș** judecător ss. **I. Bica** director c. f.
Pentru conformitate **Ioan Bica** director c. f.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.

Nr. 988/1936 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea firmă Prima Casă de Păstrare s. p. a. în Caransebeș contra urmăritului Samfiu Câmpian (căs. cu Ana Corici dom. în Cârpa, la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiune execuțională, în baza art. 144, 146, și 147 din legea LX din 1881, asupra imobilelor înscrise în c. f. a comunei Cârpa (din circumscripția Judecătoriai mixte Caransebeș) Nr. coalei c. f. 178 de sub A. I. 1—2 Nr. top. 136 casa Nr. 71 cu curte în intravilan de 146 stp. și Nr. top. 137 grădină în intravilan de 226 stp. a cărui preț de strigare va fi 18750 lei, de sub A. II. 1—2 Nr. top. 1389 curte și edificiu de gospodărie în Satu bătrân de 115 stp. 1389 grădină în Satu bătrân de 2 jug. 289 stp. a cărui preț de strigare va fi de 7500 lei, de sub A+1 Nr. top. 742 fânaț în Șesul mare de 1 jug. 1010 stp. a cărui preț de strigare va fi 2250 lei, de sub A+2 Nr. top. 1044 arător în Luncă de 920 stp. a cărui preț de strigare va fi 750 lei, de sub A+3 Nr. top. 1058 arător în Luncă de 832 stp. a cărui preț de strigare va fi 750 lei, de sub A+4 Nr. top. 1486 grădină în Satu bătrân de 1409 stp. a cărui preț de strigare va fi 1125 lei, de sub A+5 Nr. top. 1762 arător în Tăbăriște de 1 jug. 149 stp. a cărui preț de strigare va fi 2250 lei de sub A+6 Nr. top. 1866 arător în Rovina de 1363 stp. a cărui preț de strigare va fi de 1350 lei, de sub A+7 Nr. top. 2117 arător în Rovina de 1526 stp. a cărui preț de strigare va fi 1500 lei, de sub A+8 Nr. top. 2313 fânați în Dealu Românați de 2 jug. 254 stp. prețul de strigare va fi 3900 lei, de sub A+9 Nr. top. 2337 fânaț în Botie de 1583 stp. prețul de strigare va fi 1500 lei, asupra imobilului înscris în coala c. f. Nr. 586 a com. Vălișoara, sub A+1 Nr. top. 1040/1 fânaț în Pădurea de 1126 stp. a cărui preț de strigare va fi 825 lei, și de sub A+2 Nr. top. 1040/2 fânaț în pădurea de 1126 stp. a cărui preț de strigare va fi 825 lei și în fine asupra imobilului înscris în coala c. f. Nr. 338 a com. Petroșnița de sub A+1 Nr. top. 1314 arător în Șes de 1 jug. 421 stp. a cărui preț de strigare va fi 2100 lei. pentru încasarea creanței de 90.000 lei, capital, interese de 15% dela 30 Deceembrie 1930, spese de proces și de executare de 5548 lei, fixate până acum, spese de 3000 lei, fixate pentru cererea de licitațiune Nr. 3720/1931, iar pentru cererea de față 1600 lei.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii asupra imobilelor din comuna Cârpa pe ziua de **22 Septembrie 1936 ora 9 a. m.** asupra imobilelor din comuna Vălișoara pe ziua de **22 Septembrie 1936 ora 12 a. m.** iar asupra imobilului din comuna Petroșnița pe ziua de **22 Septembrie 1936 ora 5 p. m.** la casa comună a foaiei din aceste comuni.

În baza art. 150 legea LX. din 1881, condițiile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic decât prețul strigării (art. 26 al legii pt. unif. unor dis. ref. la execuția silită).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat în art 42 LX 1881, ori să predea aceluiași delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari au oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la același procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și numai poate lua parte la licitațiune, care se va continua fără amânare.

Caransebeș la 8 Aprilie 1936.

Leo Pető s. s. judecător. **I Ioanoșiu** s. s. aj. dir. c. f.
Pentru conformitate: **Ioan Ioanoșiu** aj. dir. c. f.

Anunț.

Cu începere dela 1 Novembre 1936 se dă în chirie locuința din casa Nr. 1017 din loc, situată în strada Curescu, constătătoare din trei camere, bucătărie și dependințele aparținătoare, cu grădină.

Ofertele închise și timbrate sunt a se înainta Consiliului eparhial până în 24 Septembrie 1936 inclusiv.

Consiliul eparhial și-a rezervat dreptul a decide liber asupra ofertelor.

AVIZ.

Aduc la cunoștința On. public, că cu **1 Octombrie 1936** preiau și redeschid brutăria și prăvălia din Str. Ardealului (casă proprie) Nr. 51.

cu stimă:

ATANASIE PASERE
maestru brutar.